

11.SINIF DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ

IV. ÜNİTE: İnançla ilgili meseleler

Teizm: âlemin yaratıcı sebebi olan ve varlığı mutlak bir Tanrı inancını savunan felsefi düşünceyi ifade eder. Türkçede “Tanrıçılık” şeklinde ifade edilen bu düşünceyi benimseyene **teist** denilir.

Teizm; Tanrı'nın varlığıyla birlikte, O'nun yaratıcılığını, gerçek, şuurlu ve iradeli bir varlık olduğunu kabul etmektir. Bu düşüncede Tanrı'nın vahiy göndererek insanlarla iletişime geçtiği, âleme ve insana daima müdahil olduğu benimsenir. Başka bir ifadeyle teizm, Tanrı'nın sonsuz güç ve kudret sahibi olduğuna, her şeyi bildiğine, gördüğüne, duyduğuna ve takdir ettiğine, adalet ve hayır sahibi olduğuna inanmaktır.

Deizm: Tanrı'nın varlığına inanmakla birlikte zamanla Tanrı'nın yaratma dışındaki sıfatlarını reddeden düşüncenin adı olmuştur. Bu düşünceye sahip kişilere de deist denir. Deistler, Tanrı'nın varlığını ve âlemin yaratıcısı olduğunu kabul ederler. Fakat O'nun âleme, insana müdahil oluşunu kabul etmezler, vahiy ve nübüvveti reddederler. Bu yönüyle özellikle Tanrı'nın diriltme, rızıklandırma, cezalandırma ve affetme gibi sıfatlarını yok sayarlar. O'nu yaratılış sonrasında evrenle ilgilenmeyen bir Tanrı olarak görürler. Deistlere göre kâinat; Tanrı tarafından tasarlanan, hareketi başlatılan, fakat dışarıdan müdahale olmadan doğa kanunlarına uygun şekilde işleyen bir bütünlük olarak kabul edilmektedir.

Materyalizm: var olan her şeyin maddeden ibaret olduğunu, maddeden bağımsız fizik ötesi bir alanın bulunmadığını iddia eder. Materyalizm; başta Tanrı inancı olmak üzere yaratılış, melek, vahiy, peygamberlik, kutsal kitaplar ve ahiret gibi dinî inançları kabul etmez. Materyalizm maddî âlemin ötesinde herhangi bir varlık alanı tanımayan dünya görüşüdür. Tabiatüstü bir gücün mevcut olmadığını ileri süren materyalizm, özünde Tanrıtanımaz (ateist) düşünceye sahiptir. Bu düşünceye sahip kişiye ise **materyalist** denir. İslamiyet öncesi cahiliye döneminde maddenin başlangıcının olmadığına inanan, her şeyin Allah'tan (c.c.) bağımsız bir şekilde gerçekleştiğini ileri süren, hayatı basit bir oluş ve yok oluş olarak anlayan, **Dehriiler** adı verilen bir topluluk bulunuyordu.

Pozitivizm: Auguste Comte tarafından kurulan Pozitivizm (olguculuk); dini ve metafiziği, insanlığın ilerlemesini engelleyen bilim öncesi düşünce tarzları olarak gören ve sadece modern bilimi temele alan dünya görüşünün adıdır. Pozitivizm, metafizik ile bilim arasına kesin sınırlar koyar. İnancı ve sezgisel olanı bilimsel etkinlik alanından uzaklaştırır. Üzerinde odaklanması gereken tek bilgi türü olarak bilimsel bilgiyi öne çıkarır. Dinî ve metafizik düşünceye dayanan verilerin yerini sadece akla, gözleme ve deneye dayalı pozitif bilginin almasını öngörür.

Sekülerizm: Latince “dünyevileşme” anlamına gelen sekülerizm; hukuki konularda, toplumu ilgilendiren sosyal kararlarda ve siyaset biliminin işleyişinde din merkezli görüşlerin tamamını reddeden düşüncedir. Sekülerizm, dinî otoritenin günlük hayatı ilgilendiren konularda esas alınacak bir irade olmadığını ifade eder. İnançtan kaynaklanan düşünceleri dünya işlerine karıştırmama anlamına gelen sekülerizm, dünyevileşme hareketi olarak da bilinir.

Sekularizm, geçmişte toplumsal açıdan önemli bir dönem yaşandığıını kabul etmekle beraber günümüzde dinin, dünya ve günlük hayat için anlamını yitirdiğini savunur.